

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Fvldensivm Antiquitatvm Libri III.

Brouwer, Christoph

Antverpiæ, 1612

Cap. XV. Henrici Imp. sancti præceptio, donatio, pacificatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39712

CAPVT XV.

Henricus Imperator sanctus, quàm salutarè pioq; præceptionis genere Fuldensis ecclesiæ patrimonia communierit; & quid de possessoribus iniquis aut prodigis ipse senserit.

Tradit donatq; ecclesiæ Fuldensi Comitatum in Stoddenstat.

IN nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis. Henricus, diuinâ fauente gratiâ clementiâ, Romanorum Imperator Augustus. Quoniam nostrum est, de bonis nobis diuinitus collatis, præcipuè sanctas ditare Ecclesias; eidem deuotioni, licet per pauca munera, pia tamen nostra præsto est voluntas in Domino, qui dat præmia pro bonâ volûtate. Quapropter Christi nostriq; nouerint vniuersitas, qualiter nos pro remedio animæ nostræ, per interuentum ac petitionem dilectæ coniugis nostræ Chunigundæ Imperatricis Augustæ, necnon & fidelis nostri Richardi Fuldensis Abbatis, Comitatum Stoddenstat, situm in pago Moyngo-ve, Fulde ad altare S. Bonifacij, tali iure, taliq; constitutione, quali & debet, & à principio ab omnibus sibi placitis Prælati hucusque est habitus, in potestate prædicti Abbatis, sine alicuius contradictione donauimus. eâ videlicet ratione, vt ipse, suiq; successores, sicut de ceteris eiusdem Abbatie bonis, dehinc liberum habeant arbitrium, quoquo modo desuper præcipiendi, seu quodlibet vtile prædictæ Ecclesiæ inde faciendi. Hoc tantum caueant Abbates præfati Monasterij, ne vel religio monasticæ consuetudinis suis temporibus cassetur, vel cura animarum sibi commissarum periclitetur; vel alimenta Deo ibidem seruientium rarescant. ob hoc maximè, quòd Deo collata patrimonia, & decimationes Ecclesiarum, laicorum manibus tradita polluuntur; illiq; Deo culpabiles inueniuntur, qui pro nihilo habent, quòd peccata hominum super se onerauerint. Illi enim, qui terrena patrimonia Deo & Sanctis conferunt, de peccatis suis exonerantur: illi verò, qui oblationes fidelium recipiunt, & ea, que Deo debentur, & ad Dei seruitium traduntur, rursus ad secularem pompam, & superbiam exercendam

Richardus
Abbas Fuld.

Ecclesiastica
aut sacra bo-
na quid pro-
sint iniquis
possessoribus.

dam concedunt, * oneraria peccata super se duplicant. Unde con-^{*onerantis} fulimus & precipimus, ut modus his ponatur & terminus. Inter hæc tamen unum medium est. Oportet ut in Ecclesiis multæ sint facultates; & maximè in Fuldensi. quia cui plus committitur, plus ab eo exigitur. multa enim debet dare seruitia, & Romane & Regali Curie; propter quod scriptum est: Reddite quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt Dei Deo. Quapropter consulant sibi, & praeueniant scandala, antequam fiant; habeantque secum, quæ Deo offeruntur, nec abijciant incassum. quia citò veniet tempus, quando mundus <sup>Henricus vaticinatur de Lutherani-
simo, & nostri temporis hat-
tyn.</sup> recipiet, quod Deo dedit; & monasteria, quæ iam sunt in abundantia, prima erunt in rapina: ut fiat quod Saluator ait: Abundante iniquitate, refrigescet charitas multorum. Precipimus ergo, sub di-
strictione diuini iudicij, ut omnes traditiones regum, & decreta Apostolicorum, atque oblationes fidelium, sub tutâ custodiâ teneantur, & fideliter obseruentur. Et, ut hæc traditionis & præceptionis auctoritas stabilis & inconuulsa omni tempore permaneat, hanc paginam conscribi, & sigillo nostro eam iussimus insigniri. Datum v. l. Julij, Indict. v. l. l. Actum Goslarie feliciter. Amen.

Idem Henricus Imp. sanctus, iudex in discordiâ Fuldensis & Hersfeldensis familiæ, exhibet imaginem iustitiæ; & spectabiles coercendæ atrocium hominum licentiæ pœnas: affirmatque Primatum Ecclesiæ Fuldensis.

Qualiter temporibus Henrici Imperatoris composita est seditio inter Fuldensem familiam & Hersfeldensem.

IN nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis. Henricus, diuinâ fauente clementiâ, Rom. Imper. Augustus. Omnibus fidelibus tam futuris, quàm presentibus, notum fore cupimus, qualiter assidua proclamatio nostras aures inquietabat, ob innumeras & frequentes seditiones & contentiones, quæ creberrimè fiebant inter Fuldensem & Hersfeldensem familiam. quæ insania in tantam prorupit dementiam, ut etiam innumerabilia inter se fierent homicidia; & inde maximum detrimentum vtraque pateretur Ecclesia. Quapropter, ne talis ac tanta præsumptionis audacia, sine dignâ ultione inter vtrasque familias diutius remaneret, cum consensu & consilio vtrorumque Abbatum,

Richardus Abbas Fuld. Arnold. Herfeld. tum, Richardi videlicet & Arnoldi, aliorumque fidelium nostrorum, per huius chartule preceptum, tale constituimus preceptum:

Ut primum omnis iniustitia, quae iam per multa tempora incorrecta permanserat, ab advocatis & praepositis illorum, utrimque plener corrigitur; & deinceps, si quis ex familia utriusque Ecclesiae, aliquem seruorum vel S. Bonifacii vel S. VVigberti insequetur, & ausu temerario, & armata manu, ad occidendum, vel ad depraedandum eius curtem, siue domum, infregerit, & eum impugnaverit, illi, qui huius facti dux & princeps fuerit, tollatur corium, & capilli, & utraque maxilla, ferro candenti comburatur; reliqui eius sequaces, cute & capillis priuentur. Si autem ibi aliquis occiditur vel vulneratur, auctor homicidii, vulneris, obtruncationis, VVeregeldum illi Ecclesiae, cuius homo est occisus, vel truncatus, restituet. Et in quocumque loco, aut ex una, aut ex alia familia aliquis occiditur, nisi ille, qui homicidium facit, probabiles testes habeat, aut per ferrum candens hoc probare valeat, quod ob aliam causam non fecisset, nisi quod de impugnatione ipsius aliter vim eius effugere non potuisset, supradicta poenae subiaceat. Si autem hoc probare potest, nihil patitur, nisi quod haecenus ipsa Ecclesia pro lege habuit. Istud constitutum aduocatus, in cuius regimine hoc euenerit, cum consilio utrorumque Abbatum, fideliter adimpleat. Si autem aduocatus aut mercede condugatus, aut misericordia amicorum motus, aliqua calliditate, hoc decretum facere noluerit, aduocatione careat, & gratiam regni amittat, nisi hoc iuramento probauerit, quod inuasorem inuenire non possit, & quam citissime repererit, iudicium & iustitiam Ecclesiae faciat. Quod si ipse aduocatus reum acquirere non potest, fideles Abbatis, vulgari persecutione acquirant, & ad praedictam poenam representent. De Camerariis, & Pincernis, aliisque honoratis utrorumque Abbatum, hoc constituimus, ut si quid tale aliquis eorum fecerit, praedicta poena subiaceat, vel libris decem talentorum redimatur. Et hoc firmiter praecipio, ut semel recte diffinitam causam nullus iterare audeat. Si autem vel ipsi Abbates hoc decretum infregerint, ad regalem cameram duas libras auri persoluant. Verum licet aequitatis dictante iustitia, de ambabus Ecclesiis pariliter diffinitum sit, tamen considerandum est, quod Domini Apostolici Fuldensem super omnes Ecclesias Galliae praeposuerint; minorque cedet maiori.

Excoriationis supplicium in facinoris duces memorabile.

VVeregeldus & VVeregelda, antiquus Germanus estimationis pretium. In vet. Saxon. iuris speculo: pretium, quo quis mortuus luit. Domit. man eiven toden verbiisset. i. 24. alte schock, ut Ius Saxon. loquitur.

* Hec purgatio vulgari, cui Canonica obrogat.

Ext. de purgat. vulg. ex cap. Constituisti, &c.

Advocati poena neglecta iustitia.

Ministeriales Abbatu.

Fuldensis Ecclesia super omnes Ecclesias Galliae sui ordinis.

* pro Germania utraque Rhenum, ac Lotharingia.

Hic idem Henricus, cur Claudi cognomen tulerit, inquiri video.

Brown

Antiqu

Fuldens

STV

9

video. Nauclerus famâ exceptum perhibet, ex obiecto Regi Naucl. ge-
neratione 32.
Henricus Im-
per. cur dictus
Clausus. cælitus viso id euenisse; cùm Romæ in Ecclesiâ D. Mariæ
Maioris, Christum Iesum summum sacerdotem, Matre San-
ctorumq; stipatum choro, rem diuinam patrare conspicatus,
simul ab Euangelio recitato, Angeli manu librum ad se ferri
vidit, osculo de more libandum; atque eo in ostento exiisse de
mentis potestate, sensibus alienatis. cumq; quid secum age-
retur ille quidem nesciret, Angelum, collaudatâ eius pudicitia,
& castimoniam studio, tetigisse neruum femoris; atque inde
claudicare cœpisse. At comperior equidem, in Ecclesiâ Ful-
densis membranis iis, quibus munificentia eius regia descri-
bitur, *primis regnandi exordiis, cùm se exerceret venatu, grauius
à ferâ saucium, nomen inde populari iactatione * Huffeholz, id est, * exallator
claudi tulisse.* Quamobrem ex hoc ferâ incurfu claudicasse po-
tius, cum maioribus credere liceat; ex Angeli contactu, si illi
viso sua fides, testificationem retulisse coniugalis abstinentiæ
pudicitiaque.

CAPVT XVI.

*Donationes, qua mirificam maiorum pietatem erga
sacra loca, sanctosq; patronos & Christi seruos,
commendant.*

PRAECIPVVM non tempore, sed sedis ac officij digni-
tate locum habeat Hatto Moguntinus Archiepiscopus
hoc nomine primus, Abbas olim Augiæ, & regni Cancellarius;
cui & bonam mentem superfuisse, quâ numen cæleste sibi pla-
caret, & amplissimas opes, quas Deo fœneraret, tabulis an-
tiquis approbabo.

*Sanctarum auctoritate paginarum, & diuinarum monitis Scriptu-
rarum, fidelium aures multimodis admonitionibus pulsantur; vt
huius peregrinationis tempore, omni virtute satagant elaborare, vt
bonis operibus & eleemosynarum largitate, vitam mansuram acqui-
rant. Multum enim est felix & laudabile commercium, dum de vili-
bus & perituris rebus, aeternæ vitæ gaudium comparatur. Magna
etenim pietas largitoris, quæ nos docet, spretis terrenis, caelestem pa-
triam*